

GEERTEBRIEF

Remonstrantse Gemeente Utrecht

Nr. 2 – Maart 2024

Thema: Gewond leven

3

Gewonde engel

Opstanding

4

Open, eerlijk,
nieuwsgierig

Inhoudsopgave

Van de redactie	2
Gewonde engel	3
Open, eerlijk, nieuwsgierig	4
Ongebroken	5
Bijeenkomst: Geloof, hoop en ravage, de levensreis van Nick Cave	5
Ik geef de pen door	6
Column	7
Uit de kerkenraad.....	8
Groene Geerte	9
Kijk op de wijk, maart	10
Kloosterweekend in Zundert	11
Bijeenkomst: Zwijgen of praten?	11
Van het verteluur	11
Diaconale geluiden en collectes	12
Werkgroep Partnergemeente	
Sf. Gheorghe	13
In memoriam Marius van Leeuwen	14
Autodienst	14
Bericht Studieverlof	
ds. Marthe de Vries	14
Schrijfacties Amnesty International	15
Adressen en colofon.....	15
Kerkdiensten	16

Van de redactie

Gewond leven

We beschikken over steeds meer mogelijkheden om lijden (in de vorm van pijn) te verzachten. Tegelijk worden we ook overspoeld met het grote lijden in alle uithoeken van de wereld. Veel mensen hebben de neiging om zich hiertegen te beschermen. We weten dat 'ieder huisje zijn kruisje heeft', maar we hoeven het lijden niet bewust op te zoeken. Misschien moeten we de donkere kant van ons huidige tijdperk doorleven. Dat vraagt toewijding aan vrede, recht en inzet voor het behoud van onze planeet.

Kintsugi Head (Billy Bond)

Met de hoopgevende boodschap uit het bekende lied van Leonard Cohen 'There's a crack in everything, that's how the light gets in' durfden we het aan met het thema: *Gewond leven*.

Marthe de Vries neemt ons mee in het verhaal van de gewonde engel, die haar kracht kwijt is. Ze is vleugellam en haar gebogen houding drukt haar onmacht uit om de energie te vinden om met verwondingen verder te leven. Het lijkt het einde, maar een klein bosje sneeuwkllokjes is de voorbode van een nieuw begin. Het zijn de thema's van het Paasfeest.

Geboren met een heupafwijking weet Marileen Reinders wat het is om vanwege een handicap of bijzonderheid buitengesloten te worden. Beroepsmatig zette zij zich in voor de 'rechten voor personen met een handicap'. Omdat zij zich niet wilde laten bepalen door angst voor het ouder worden, daagde ze zichzelf uit en fietste alleen naar Santiago de Compostella.

Dat gewond leven ook ruimer geïnterpreteerd kan worden laat Karin Klootwijk zien in de rubriek *Geef de pen door*. Zij leeft dankzij een donorhart en telt de *seizoenen van liefde* als haar tijd.

De filosofie van de Japanse kunst Kintsugi om breuken in keramiek juist zichtbaar te maken, kun je ook toepassen op je eigen levensverhaal. Zo beschrijft Jan van Aller in zijn column dat we ervan kunnen leren om niet alleen te vertellen waar we blij en trots over zijn, maar ook onze 'barsten' mogen tonen.

Het verhaal van de kruisiging en opstanding van Jezus laat ons telkens weer zien dat er na verdriet om bitter lijden weer vreugde is en een nieuw begin. Mogen we dat op weg naar Pasen kunnen ervaren.

Trudy Schreuder Goedheijt

De volgende Geertebrief verschijnt 11 mei 2024 en krijgt als thema: *Geestig leven*. Kopij inleveren uiterlijk op maandag 22 april 2024 vóór 12.00 uur.

Wie de Geertebrief digitaal leest en geen papieren versie per post wil ontvangen kan dit doorgeven aan hanskapteijn@kpnmail.nl of cor.stolk@casema.nl.

Gewonde engel

Het is een intrigerend beeld, dit schilderij van de Finse schilder Hugo Simberg. 'De gewonde engel' heet het. Er zijn zoveel vragen bij te stellen, zoveel dingen die het oproept: **Wat is er eigenlijk gebeurd? Waardoor is de engel gewond geraakt? Waarom draagt ze een blinddoek? En wie zijn die twee jongens, waarvan de laatste ons een raadselachtige blik toewerpt: vragend, verwijtend, boos?**

Simberg heeft zijn kijkers niet geholpen. Hij behoorde tot de Finse symbolisten, maar weigerde om de symbolen in zijn schilderijen toe te lichten. Hij hoopte dat zijn schilderijen mensen in hun diepste gevoelens zouden raken: 'dat ze hen lieten huilen in het hart van hun hart'.

Simberg schilderde de engel in het jaar nadat hij zelf erg ziek was geweest. Hij had hersenvliesontsteking gehad en het duurde lang voordat hij weer opgeknapt was. Voor sommige duiders verwijst de houding van de engel naar de lethargie die daar het gevolg van was. Voor mij raakt het aan het thema van deze Geertebrief 'gewond leven' en aan een indrukwekkende column die schrijfster en filosofe Eva Meijer onlangs schreef over de gevolgen van long covid, waar zij nu anderhalf jaar mee worstelt. De prachtige avond die we onlangs met haar in de Geertekerk hadden, was de eerste echte lezing die zij sinds lang weer heeft gehouden.

In de column heeft ze het over wat lang ziek zijn met je doet, over de eenzaamheid die daarbij hoort. Zoals zij schrijft: 'De eenzaamheid van ziekte is een dubbele eenzaamheid. Wie uit de wereld verdwijnt laat een gat achter, maar als je lang genoeg ziek bent sluit dat zich langzaam – niet na een maand of zes maanden, maar na een jaar, na anderhalf jaar. Mensen wennen eraan dat je niet meer meedoet, vragen je niet meer om te komen. Je wordt niet meer verwacht. Dat is goed, omdat het leven erom vraagt – het leven is beweging. Maar je bent niet weg. Je denkt, zo zal het gaan als je er niet meer bent...'

De eenzaamheid van ziekte is ook de menselijke eenzaamheid. Je ziet de grenzen van je leven, de kale ondergrond ervan. In de ziekte ben je uiteindelijk alleen, omdat anderen wel met je mee kunnen lopen, maar niet tot waar de ziekte heerst.*

Vleugellam en nieuw begin

Dat is ook de somberheid die in het schilderij van Simberg zit. Het lijkt alsof de jongens de engel uit het leven wegdragen, verder het kale landschap in, weg van het leven. De engel is haar kracht kwijt. Ze kan niet meer zien wat nodig is en ook niet meer vliegen, want haar vleugel is beschadigd. Haar gebogen houding drukt haar onmacht uit om nog weer de energie te vinden om het leven aan te gaan, om met deze verwondingen verder te leven.

We kunnen op heel verschillende manieren gewond raken aan het leven. Heel fysiek, zoals Hugo Simberg en Eva Meijer. De ziekte snijdt hen af. Maar ook de ouderdom kan een ervaring zijn, waar-

door mensen het gevoel hebben dat hun leven niet meer compleet is, dat ze steeds meer afgesneden raken van het leven, vleugellam worden als de engel. Of je raakt gewond door de dood van een dierbare, waardoor je leven ook onherroepelijk anders wordt. Het is een soort verlies van onschuld, zoals Meijer schrijft. Het maakt je leven voor altijd anders.

Maar ook diepe ervaringen van verraad, van je niet gezien voelen, kunnen wonden in je achterlaten die je voor altijd tekenen. Een verslaving die als een voortdurende verwonding voelt.

De jongens dragen de engel weg; het lijkt het einde. En toch.... In haar hand houdt zij een klein bosje bloemen, sneeuwkllokjes. Voorboden van de lente, van een nieuwe tijd, een nieuw begin. Ze zijn klein en kwetsbaar, zoals Meijer ook schrijft over haar eigen terugkeer naar het leven. Je doet het veel bewuster, maar je weet nu hoe dun de lijn is die je scheidt van de andere kant.

Kruisiging en opstanding

Het zijn de thema's van het Paasfeest. Jezus die aan het leven gewond raakte door de weg die hij ging en die zijn dood zou betekenen. De eenzaamheid van die weg, de eenzaamheid van zijn lijden. Afgesneden, zelfs van zijn meest dierbare leerlingen.

De wonden die hem door anderen werden aangedaan, niet alleen de fysieke wonden van het kruis, maar ook de vernedering, de verachting en vooral de manier waarop de mensen hem met hosannageroep binnenhaalden om hem vervolgens zonder pardon te laten vallen: 'kruisig hem!'

En toch.... de sneeuwkllokjes in zijn hand wijzen op de opstanding die mogelijk blijkt. Een gewonde genezer die anderen laat opstaan uit hun verdriet, hun pijn, hun eenzaamheid.

Marthe de Vries

* Eva Meijer, De eenzaamheid van ziekte, Column NRC 26 februari 2024

Open, eerlijk, nieuwsgierig

Marileen Anne Reinders is sinds 2022 vriend van de Geertekerk. Ze werd geboren in de Emmakliniek aan de Koningslaan, groeide op in Dieren en kwam twintig jaar later terug naar Utrecht om culturele antropologie te studeren. Haar eerste studentenkamer bracht haar ook terug naar de Koningslaan, dankzij Alleke Wieringa, die zelf in het studentenhuus woonde.

Geen druk

“Een aantal jaren geleden googelde ik Alleke en zag toen tot mijn verbazing dat ze predikante was in de Geertekerk. Mijn moeder is daar begin jaren 50 aangenomen. Mijn vader was doopsgezind. In Dieren konden mijn ouders geen bij hen passende kerkgemeenschap vinden. Ik ging wel naar een vrijzinnig verteluur bij iemand aan huis. Toen ik op zoek was naar een kerkelijke gemeenschap in Utrecht was ik al wel enigszins bekend met de Geertekerk en met remonstranten. Alleke was inmiddels vertrokken. Ik was Claartje op het spoor gekomen door een interview met Coen Verbraak. Wat mij zeer aansprak was hoe zij bij de oriëntatiecursus ons van harte welkom heette. Ze vervolgde dat het van beide kanten een kennismaking is. We konden ons geheel vrij voelen in de keuze.”

Oprechte belangstelling

“Bij de Universiteit Utrecht waar ik tot vorig jaar werkte, kreeg ik de kans om ‘projectleider participatiewet’ te worden. Zo kon ik iets betekenen voor anderen met een beperking. Ik ben geboren met een heupafwijking en heb vanaf mijn eerste tot na mijn derde levensjaar met benen en lijf in het gips liggend doorgebracht. Ik weet wat het is om vanwege een handicap of bijzonderheid buitengesloten te worden. Op school maakte ik dat al mee. Mijn missie was en is het om me in te zetten voor ‘rechten voor personen met een handicap’, zoals het VN-verdrag heet (dat pas in 2016, tien jaar nadat het werd opgesteld, door Nederland werd ondertekend).

Op mijn werk adviseerde ik om de OEN (open, eerlijk, nieuwsgierig vanuit oprechte belangstelling) als uitgangspunt te nemen in de communicatie met werknemers met een beperking. Begin gewoon met zeggen dat je je ongemakkelijk voelt of niet weet waar te beginnen en ga vanuit gelijkwaardigheid het gesprek met elkaar aan.”

Corona

“De coronatijd betekende thuis werken. Voor mensen met een beperking is contact met collega’s een belangrijk aspect van werk. Daarom zetten we een nieuwsbrief op, organiseerden we koffiedrinken via Teams, enzovoort. Mijn leven speelde zich, zoals dat van zovelen, af achter een scherm. Zonder scherm geen gesprek. Maar mijn lichaam kon al dat zitten niet hebben. In 2021 heb ik mij ziek moeten melden. In diezelfde tijd kwam ik broeder Jeroen Witkam weer op het spoor en heb Zen/stilte retraites bij hem hervat. Hij refereert in zijn lezingen ook vaak aan de Bijbel. Daarnaast voelde ik de behoefte om mij aan te sluiten bij een gemeenschap om mijn spirituele onderzoek en leven ook vanuit de christelijke traditie en in verbondenheid verder vorm te geven.

Dat gaf mij het zetje naar de Geertekerk. Inmiddels ben ik helemaal gestopt met werken en is mijn leven gevuld met het onderhoud van mijn lichaam, van fysiofit op de Hoogstraat tot wandelen met mijn blinde wandelmaatje. En ik doe dus mee aan activiteiten van de Geertekerk. Op zondag zul je me niet zien, want in het weekend ben ik bij mijn partner die elders woont. Hij is een stuk ouder dan ik en langzamerhand ben ik ook zijn mantelzorg aan het worden.”

Vertrouwen en overgave

“In 2015 heb ik een sabbatical opgenomen en ben ik naar Santiago de Compostella gefietst. Ik merkte dat ik angstig werd voor de toekomst. Hoe ga ik het ouder worden redden met mijn lichaam, hoe behoud ik werk en inkomsten? Ik wilde me niet door die angst laten bepalen. Daarom wilde ik alleen op pad om het pelgrimsbestaan volledig te ervaren, veel te zien en mezelf te herbronnen. Ik maakte me onderweg niet veel zorgen en hoefde het van mezelf ook niet te halen. Ik ging op pad met twee thema’s: overgave en vertrouwen. Ik ben blij dat ik die tocht heb gemaakt, dat ik fietsend en wel in Santiago ben gekomen en dat ik onderweg mooie ontmoetingen heb gehad en steun heb ervaren.”

Thuis bij vrienden

Als student ben ik ooit vijf dagen naar het Clarissenklooster in Megen gegaan om aan mijn scriptie te schrijven. Dat viel nog niet mee, want ik wilde ook meedoen aan de (gebeds)diensten door de dag heen. Het was geen onverdeeld prettige ervaring. Ik kreeg de opdracht een stap achteruit te doen en ook letterlijk uit de kring te stappen. Ik ontving geen askruis, omdat ik niet gedoopt was. Het heeft me er niet van weerhouden om jaarlijks een paar dagen naar een klooster te gaan. Veel kloosterzusters en -broeders zijn vrienden. Daar voel ik mij bij thuis.”

Ineke Ludikhuizen

Ongebroken

Alexej betekent, net als het Griekse Alexander: beschermer, behoeder. Hoe triest dat juist de beschermer van de Russische hoop op recht en menselijke waardigheid, zelf niet beschermd is maar juist is aangevallen, getergd, gemarteld, gepijnigd, geïsoleerd van zijn dierbaren, uit-

gehongerd, vergiftigd, vernederd en als onvermijdelijk resultaat: vermoord.

Gebroken zijn de harten van zijn vrouw en vrienden, van alle Russen die nog steeds durven hopen op verandering.

Maar ongebroken was zijn geest, die zijn kromme rechters nog uitdaagde de dagen voor zijn dood, die met ongedoofd vuur in zijn ogen vlak voor zijn dood sprak: 'Het gaat goed'.

De wereld en wijzelf konden Alexej niet beschermen, maar Alexej zélf was het – en is het – die onze hoop, hoe fragiel ook, behoedt en bewaakt.

Laten wij zijn naam 'beschermer', behoeven voor vergetelheid of, erger nog, voor hopeloosheid. Juist nu worden wij allemaal eens te meer uitgedaagd om in onze eigen levens concreet gestalte te geven aan die allerdiepste overtuiging, die nooit kapotgeschoten of vergiftigd kan worden. Zoals in het gedicht van Henriette Roland Holst, dat 'de zachte krachten zullen winnen'.

Jan van Aller

*De zachte krachten zullen zeker winnen
in 't eind – dit hoor ik als een innig fluistren
in mij: zo 't zweeg zou alle licht verduistren
alle warmte zou verstarren van binnen.*

*De machten die de liefde nog omkluistren
zal zij, allengs voortschrijdend, overwinnen,
dan kan de grote zaligheid beginnen
die w'als onze harten aandachtig luistren*

*in alle tederheden ruisen horen
als in kleine schelpen de grote zee.
Liefde is de zin van 't leven der planeten,
en mense' en diere'. Er is niets wat kan
storen
't stijgen tot haar. Dit is het zekre weten:
naar volmaakte Liefde stijgt alles mee.*

Henriette Roland Holst - van der Schalk
(1869 - 1952)

Uit: *Verzonken grenzen* (1918)

Bijeenkomst

Geloof, hoop en ravage, de levensreis van Nick Cave

Vrijdag 5 april, 20.00 – 22.00 uur, Geertekerk

Een bijzondere avond rond de Nederlandse vertaling van 'Faith, Hope and Carnage', een lang en diepgaand interview met de voormalige punkrocker Nick Cave. Diepe gesprekken over existentiële vragen: van rouw tot hoop en van geloof tot twijfel, over muziek, vrijheid en liefde.

Cave groeide, mede door het verlies van twee van zijn zoons, de afgelopen jaren uit tot een vraagbaak in levensvragen. Hij ontvangt wekelijks vele brieven die hij allemaal met evenveel zorg beantwoordt en deelt op zijn weblog 'The Red Hand Files'.

Cave-liefhebbers Claartje Kruijff, NRC-redacteur Johan Roeland, Cave-kenner

Karel Smouter en vertaler Daan Savert vertellen over de betekenis van dit boek voor henzelf.

Pim van Werken en Teije en Zijn Meisjesleger voeren een aantal songs van Cave uit. Kaartverkoop: € 15,00 via Eventbrite.

Ruim interpreteren

Ik geef de pen door

Soms kun je het zo zien aan een mens, een gewond leven. Regelmatig zie ik het bij leerlingen die niet goed in hun vel zitten, terneergeslagen en schuw als ze geplaagd worden. Tegen een grapje, een jongensgeintje of een sneer van de Queen bee van de klas, moet je toch wel kunnen?

Soms zie ik het niet. Als iemand oh zo vrolijk mijn lokaal binnenkomt: “Goeie vakantie gehad, mevrouw?” Eigenlijk durf ik niet te vragen hoe de zijne was, want zijn vader is terminaal ziek en hij, net 13, houdt het voor zich en blijft mij aandachtig vragend aankijken. Ik denk me ervan af te maken door te vragen of hij iets geinigs gedaan heeft. Hij vertelt met stralende kijkers door zijn bril, hoe hij naar het Nemo Science museum in Amsterdam is geweest met zijn vader. Hij dringt aan: “En u?” Ik vertel over Zürich, maar niet over het afscheid nemen van een dierbare daar en dat op de dinsdag in deze vakantie ook nog eens die lieve tante overleed.

Ik vertel ook niet hoe ik tijdens de vakantie, de veertigdagentijd voor Pasen, stil bleef staan bij wie ik was geworden de afgelopen vijf jaar.

Het feest van Pasen, staat dat voor ultieme vrijheid? Wordt de mens door lijden, sterven en de opstanding van Jezus echt verlost van ‘zonde’? Wordt het ‘gewond zijn’ daardoor minder? Ik mijmer, ‘gewond leven’ zouden we dat, net als het woord ‘zonde’, ook wat ruimer kunnen interpreteren, bijvoorbeeld als ‘je doel missen’ of ‘niet datgene doen wat je echt belangrijk vindt in het leven’? Missen we ons doel of doen we niet dat wat we willen, omdat er zaken zijn die ons tegenhouden, die ons vasthouden? Verdriet, pijn, moeite, afscheid. Ik realiseer me door gesproken woorden bij de uitvaart van mijn tante dat ‘verlossing van onze zonden’ begint met het ‘loslaten’.

Ik denk terug aan Pasen vijf jaar geleden, hoe ik leerde los te laten wat mij weg

hield bij de dingen die ik eigenlijk het liefste wilde. In deze tijd werd het ons duidelijk dat er iets moest gebeuren anders zou ik iedereen moeten ‘loslaten’. En dat gebeurde, op 13 april stonden nabestaanden het hart van hun geliefde af, zodat iemand anders verder zou kunnen leven. Ik mocht dat zijn.

Sinds Pasen 2019 tel ik honderden dagen, duizenden uren, miljoenen seconden. Want, wat maakt een leven, hoe meet je een jaar?

In je wonden? In doelen? In daden? In meters, in geld, in vrijen of strijd?

Nee! Ik tel sindsdien in honderden dagen, duizenden uren en in miljoenen seconden de seizoenen van liefde als mijn tijd. *

Karin Klootwijk-Elzinga

*De Leeuw, P., (2005), Seizoenen van Liefde op Duizel mij. Universal Distribution.

Kintsugi, over de breuklijnen van het bestaan

Laatst viel bij ons ineens een antiek Chinees porseleinen bord van de muur. We konden niet meteen bedenken hoe het kwam: niet door een dichtslaande deur of iemand die er per ongeluk te dicht langs liep. Nee, ineens lag het op de grond. Gelukkig niet in duizend stukjes, maar toch echt kapot, in een aantal scherven. Het is een familiestuk. Ik ben geen kenner van antiek porselein, maar zeg maar: mooi Delfts blauw, maar dan uit China.

Lijmen, is het eerste wat dan door je hoofd schiet. We legden de stukjes voorzichtig op tafel: ja, dat zou moeten kunnen, niets ontbrak. Omdat het toch net iets bijzonderder is dan je koffiemok waar een oor vanaf breekt, besloten we eens na te gaan of we het officieel zouden laten restaureren. Dit vraagt om net iets meer dan een tube Velpo.

Ineens schoot me te binnen dat ik een poos geleden iets had gelezen over Kintsugi. Dat is de Japanse kunst van het repareren van gebroken keramiek met goud- of zilverkleurige lak. In plaats van wat je normaal doet, namelijk de breuk proberen onzichtbaar te maken, markeer je juist de breuklijn door hem te vergulden. Het is een zeer complex en verfijnd proces. De filosofie erachter vind ik uitdagend: 'moffel' de breuken niet weg, maar laat ze juist helder zien. Het hoort

bij het complete verhaal van het bord, namelijk dat het ook een keer gevallen is.

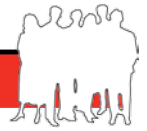
Deze kunst van het markeren van de breuklijnen zou je denk ik ook goed kunnen toepassen op je levensverhaal. Vaak vinden we het lastig om onze 'barsten' te tonen, de dingen die mis zijn gegaan, de gebeurtenissen waar we misschien niet trots op zijn. Liever vertellen we elkaar wat goed gaat, waar we blij en trots over zijn. Zoals je een gebroken bord maar liever onzichtbaar lijmt. Van de bijzondere kunst van Kintsugi kunnen we leren om het complete verhaal van ons leven te vertellen, inclusief de barsten en breuken. Dat vraagt moed en eerlijkheid van

de verteller. En van de luisteraar vraagt het ook iets: zonder oordeel luisteren en geduld. Maar paradoxaal genoeg werkt het dan wel zo, dat het proces van heling uiteindelijk krachtiger zal zijn. Omdat je niet iets hoeft 'weg te poetsen'.

Ons bord is nu in reparatie. Een officiële Kintsugi-behandeling is – zeker in Nederland – niet eenvoudig om te laten doen en ook kostbaar. Dus hebben we gekozen voor een (oer-Hollands) compromis: het wordt 'gewoon' gelijmd, maar wel met een strekje goudverf over de breuklijn.

Jan van Aller

De kerkenraad werkt langzaam toe naar de Algemene Vergadering van dinsdag 16 april aanstaande. Dan bespreken we de jaarstukken en we kiezen nieuwe leden van de kerkenraad, waaronder een nieuwe voorzitter (Ineke Ludikhuize) en hopelijk ook een nieuwe secretaris. Jitske Bilijam zal de rol van vicevoorzitter op zich nemen.

Er is een werkgroepje gevormd, bestaande uit kerkenraadsleden en enkele gemeentelieden om na te denken over een nieuw beleidsplan. Het huidige plan omvat de peri-

ode 2020 tot en met 2024 en dus moeten we weer nadenken over wat onze doelen zijn in de periode daarna. De werkgroep overweegt om hiervoor ook een beperkte enquête te houden onder de leden en vrienden: wat vinden zij belangrijk? En mocht u niet bij de te enquêteren groep zitten, maar wel ideeën hebben, dan kunt u natuurlijk uit eigen beweging uw visie kenbaar maken. Aanspreekpunt van de werkgroep is Wendela Schenk.

We kijken terug op een zeer succesvolle

vrijwilligersmiddag. Theatermaker Harpert Michielsen zette voor ons een beeld neer van Spinoza dat voor velen allerlei nieuwe gezichtspunten opleverde. Veel humor maar ook veel achtergronden van de denk- en leefwereld van Baruch Spinoza. Verder een heel gezellig samenzijn met heerlijke taarten. De kerkenraad wilde met deze middag alle vrijwilligers in het zonnetje zetten en zo bedanken voor hun inzet binnen de Geertekerk.

Arie Noordermeer, voorzitter

Wat steekt je? Waar veer je van op?

In deze rubriek komen mensen aan het woord rondom het jaarthema van de RGU Stekels en veren. Wie ook iets wil delen in deze rubriek is van harte welkom. Stukjes van circa 200 woorden ontvangt de redactie graag: redactie@geertekerk.nl.

Mijn werk voorziet dagelijks in een grote portie schoonheid. Als hoofd tentoonstellingen van Museum Catharijneconvent, het rijksmuseum voor kunst, cultuur en erfgoed verbonden met het christendom, word ik omringd door prachtige objecten. Van het schilderij 'De doop van een hooggeplaatste Ethiopische man' door Rembrandt tot de Piring Natar, een Molukse christelijke offerschaal. Deze kunstwerken zijn als kleurrijke veren die een gevoel van verwondering oproepen.

Maar aan het erfgoed dat door het christendom is voortgebracht kunnen ook andere kanten zitten. Niet eerder besefte ik dat zo intens als in het afgelopen jaar, een periode waarin we met een team van collega's aan een tentoonstelling over christendom en slavernij werkten. De tentoonstelling, die op

28 juli opent, gaat niet over schoonheid. Integendeel, het gaat over een systeem waarin mensen ontmenselikt werden. Een systeem waarin de koopman en de dominee gebroederlijk samen optrokken.

Ondanks tegengeluiden werd met de Bijbel in de hand slavernij en de Nederlandse koloniale mentaliteit gerechtvaardigd. Mijn werk riep stekels op, bij mijzelf en in de gesprekken met anderen. Want gaat deze tentoonstelling niet ook over mij en mijn voorouders? Het Nederlandse slavernijverleden is een gedeelde geschiedenis die tot op de dag van vandaag in onze samenleving aanwezig is. Ik ben veel gaan lezen, heb geprobeerd om met een open gehoor en nieuwsgierige blik naar anderen te kijken en te luisteren. De gesprekken met nazaten van tot slaaf gemaakten wa-

ren ongemakkelijk en confronterend. Maar vaker nog waren ze ontroerend en getuigden de verhalen van een enorme veerkracht en bereidheid om samen het verleden en de doorwerking daarvan in het heden onder ogen te zien.

Katja Weitering

Jung – inspiratie om groot te denken en klein te durven doen

Jij en ik, we zijn deel van de mensheid. En als mensheid maken we deel uit van het dierenrijk. Het dierenrijk is op zijn beurt onderdeel van het geheel van de natuur met alle evolutie die plaatsvindt en plaatsvond. Zinnetjes met een inhoud die ons bekend is, toch? Niets nieuws. Maar zijn we er wel van doordrongen? Dat denk ik niet. Hoe kan het anders dat we zo onverbiddelijk doorgaan met het vernietigen van onze eigen bedding, de natuur?

Natuurlijk, we veranderen ons gedrag niet gemakkelijk en al helemaal niet op basis van louter feitelijke kennis. We hebben ervaringen, inzicht, steun e.d. nodig om in beweging te komen. Pas als we zelf last van iets hebben is er een kans dat we veranderen. En dan nog kan het moeilijk zijn, bijvoorbeeld wanneer we steun ontberen.

Nu hebben wij de last van ons leefpatroon grotendeels uitbesteed aan de lagelonenlanden. Zij de lasten van de aantasting van hun land en leefgebied, wij de lusten van ons consumptiegedrag. Hier zit een moeilijkheid in: de gevolgen van onze keuzes

voor het totale ecosysteem van onze wereldbol ervaren wij te weinig aan den lijve om in beweging te komen.

Wat een patstelling!

Toch niet. Er zijn manieren om niet alleen met het hoofd, maar ook met het hart, via persoonlijke ervaring contact te maken met ons deel-zijn-van de natuur. C.G. Jung geeft daarvoor handreikingen in zijn werk. Hij is het die begrippen als het 'persoonlijk en het collectief onbewuste' in onze taal heeft geïntroduceerd. Via deze lagen in ons onbewuste staan we met elkaar en met de natuur in verbinding.

Een toelichting: het collectief onbewuste is te beschouwen als de psychologische component van de evolutie van de mens als (dier)soort. Naast stoffelijke wezens met instincten op biologisch vlak (je vlucht bijvoorbeeld voor brand) zijn we ook geestelijke wezens met instincten op spiritueel vlak (je vlucht bijvoorbeeld voor een mogelijke aantasting van je identiteit).

Wat onbewust in onszelf leeft, projecteren we volgens Jung op iets of iemand in

de wereld om ons heen. We kunnen niet anders. En van precies deze wetmatigheid kun je gebruik maken, als je innerlijke motivatie wilt vinden om je consumptieve gedrag om te buigen. Over ons 'collectieve bewustzijn' staat de krant vol, kijk naar de ontwikkelingen in de wereld om je heen en ervaar wat dat met je doet. En daar is dan een belangrijk keuzemoment! Kun je blijven bij wat er werkelijk en onbewust in je gebeurt? Word je je bewust van gevoelens als onmacht, angst, verdriet of boosheid? Verwelkom ze als motortjes, als energiebronnen om binnen jouw cirkel van invloed te doen wat je kunt, stap voor stap. Denk groot en durf klein te doen.* Jij bent deel van het grote geheel en hebt invloed!

Marijke Kools

*Een mooi voorbeeld van een concreet sneeuwbaaleffect is het opiniestuk in Trouw op 11 december 2018 door Jan Marten de Vries, getiteld 'Je kunt rijk worden onder de koude douche'.

Kijk op de wijk, maart

Berichten

De landelijke contactleden bijeenkomst is niet doorgegaan in verband met het overlijden van Marius van Leeuwen. De dag is verplaatst naar 28 mei. Nadere uitnodiging volgt.

Zomerprogramma: er is een groepje gevormd dat zich gaat bezighouden met het programma van de maand augustus. Er zal van alles aan bod komen: een lezing, muziek, een creatieve middag. U leest er binnenkort meer over.

Wij zijn op zoek naar nieuwe contactleden en centrale contactleden. Ben je geïnteresseerd in de ander? Heb je gemiddeld 2-3 uur per week over of wil je deze tijd graag besteden aan iemand uit onze gemeente? Meld je dan aan bij Lietha, Rob of Anne-Marie via wijkorganisatie@geertekerk.nl. Ze nemen dan graag contact met je op.

*Anne van den Hout,
namens de stuurgroep Wijkorganisatie*

In gesprek met contactleden

Marietje van Winter

In de periode 2004 tot 2020 was Marietje (1927) contactlid voor de wijk Binnenstad. We gaan even terug in de tijd om dit goed te kunnen plaatsen. Op 23-jarige leeftijd deed Marietje belijdenis. Dat was in de periode dat ze in Groningen geschiedenis studeerde en daar ook lid én voorzitter was van de Vrijzinnig Christelijke Studenten

Bond, VCSB. Praatgroepen en excursies binnen de VCSB speelden een belangrijke rol bij haar keuze om belijdenis te doen. Dat ze als kind niet was gedoopt heeft ze altijd goed gevonden. Opgegroeid in een buitenkerkelijk gezin zou dat wellicht als een verplichting voor een kerk hebben gevoeld. In haar opvoeding kwamen Bijbelverhalen trouwens wel aan bod om de kunst en cultuur beter te kunnen begrijpen.

Toen ze in 1953 in Utrecht kwam werken werd ze lid van de Leeuwenbergh gemeente (Nederlandse Protestantenvbond en Vereniging van Vrijzinnig Hervormden), die in 2004 opging in de remonstrantse Geertekerk. Dit was dus ook het moment dat Marietje bij de RGU binnen kwam. Destijds koos Marietje voor het contactwerk om mensen van de Geertekerk te leren kennen. Haar werkwijze is altijd dezelfde gebleven. Haar 'klanten' kregen op hun verjaardag altijd een kaart met een persoonlijke boodschap. En in december deed ze dan haar bezoeken bij de mensen thuis. Ik kan er over meepraten want ik was één van Marietjes klanten in het contactwerk. De laatste jaren, als ze belde om een afspraak te maken voor een gesprek, stelden Marijke en ik haar natuurlijk voor om naar haar te komen. Dat scheelde haar een inmiddels moeizame wandeling. Het antwoord was dan 'graag'! Bij deze bezoeken kregen wij dan altijd de jaarlijkse Kerstbundel van de Vereniging van Vrijzinnige Protestantenv of een kaars van Stef of een amaryllis van de bloemenmarkt. Hoe mooi is dit!

In haar laatste periode van het contactwerk zat ze o.a. met Florus Kruijne in de kerngroep van de Binnenstad. Discussies als zou het contactwerk niet meer goed bij deze tijd horen werden hier de kop in gedrukt. "Rob, gaan jullie er vooral mee door zolang er vrienden en leden zijn die dat willen!" Zelf mist Marietje het contactwerk nu wel, net zoals het museumbezoek en de zondagse kerkdienst. Het wordt te vermoedend.

Rob van der Plaats

Rob Ruis en de nieuwe naam voor de 'wijk buiten het resort van Utrecht, Schoonhoven en West-Betuwe'

Vertel iets over jezelf

"Mijn naam is Rob Ruis (76) en ik woon met mijn echtgenote Anke in Laag-Keppel (Achterhoek). Tot 2007 woonden we in Montfoort en we verhuisden in november van dat jaar naar Laag-Keppel. Vooral vanwege de drukte rondom de stad Utrecht. Na mijn pensionering in 2003 ben ik blijven werken. Vorig jaar nog heb ik een bijzondere Waterzuivering (medicijnresten verwijderen met Ozon) in Houten opgeleverd."

Hoe raakte je betrokken bij de remonstranten?

"In 1999 werden we vriend van de Geertekerk. We kenden Florus Kruijne van de tijd

dat hij in Ter Apel predikant was en mijn vrouw komt uit Ter Apel. Dat is de link. Het was een warm welkom, het contact met de Geertekerk en de remonstrantse omgeving. Zoveel interessante onderwerpen die je raken. Zoveel indrukken en zoveel belangstelling voor elkaar.”

Hoe zag jouw betrokkenheid bij de Geertekerk er concreet uit?

“Een ambtstermijn was ik betrokken bij de diaconie. Eerst als lid en later als penningmeester. Interessant om als ‘technaut’ deel te nemen aan de activiteiten en de gesprekken. Ik had als aandachtsgebied Omduw en Epafra. Ik ontmoette veel mensen met een sociaal gevoel voor de ander. Daar heb ik veel van geleerd. Door de verhuizing naar Laag-Keppel kwam aan de activiteiten voor de diaconie een einde.”

Welke leuke herinneringen kun je noemen?

“In mijn tijd bij de diaconie vierden we 375 jaar remonstranten in Utrecht. Het motto was: wie jarig is trakteert. Daarbij kreeg ik een idee om alle gasten van het Smulhuis, de dak- en thuislozen van Utrecht, te trakteren op een maaltijd die we zelf bereiden. In eerste instantie gaf het idee wat weerstand. Maar uiteindelijk steunde iedereen het idee. Zo gebeurde het dat ik met vier koks van het Smulhuis een Indische maaltijd kookte. Het koken op zich was al een belevenis, want zulke grote pannen had ik nog niet meegemaakt. Het gezamenlijk eten in het Smulhuis is een moment om nooit meer te vergeten. De leden van de diaconie serveerden. We zagen dat het samen eten voor de dak- en thuislozen van Utrecht een punt van rust en contact in de dag was. Ook aan de reis naar Roemenië met de diaconie heb ik goede herinneringen.”

Hoe beleef jij geloof of levensbeschouwing?

“Mijn vrouw is docent Levensbeschouwing op een middelbare school in Groenlo. Van haar krijg ik de morele kant van het leven

aangereikt. Zelf ga ik voor de ‘verklaringen’ van dingen in het leven naar de Geertekerk of volg de diensten via de stream. Wat ben ik blij met die mogelijkheid. En ook de Geertebrief is voor ons een belangrijke boodschapper.”

‘De Buitenwijken’

De naam die jij hebt voorgesteld voor ‘onze wijk’ is gekozen tot de beste en meest passende. Wil je dit toelichten?

“De naam zegt direct al dat het niet gaat om de wijken in de stad Utrecht of de wijken in de steden en dorpen eromheen. Een beetje geïnspireerd op de ‘Buitengebieden’ (alles buiten de dorpen en steden) zoals wij dat kennen in de grootste plattelandsgemeente van Nederland waarin wij wonen: Bronckhorst.”

Ellen van Dam

Kloosterweekend in Zundert

Ds. Tina Geels – emeritus predikant Geertekerk – begeleidt ook dit jaar weer een retraite in de abdij Maria Toevlucht in Zundert van 11 tot en met 14 juli.

Een groep van 12 deelnemers kan meedoen aan deze retraite, die het ritme van de getijden van het klooster volgt. Opgave: vóór 15 april bij Tina Geels cm.geels@planet.nl (die datum wordt de optie een definitieve reservering). Wie zich opgeeft ontvangt een uitnodiging voor de voorbereidingsavond op donderdag 27 juni om 20.00 uur thuis bij Tina Geels in Bunnik.

Meer info: <https://utrecht.remonstranten.nl/agenda/retraite-in-zundert/>
Meer informatie over het klooster: <https://abdijmariatoevlucht.nl/wie-zijn-wij/>

Bijeenkomst

Zwijgen of praten?

Voorjaarslezing met Marinus van den Berg. Zondag 21 april, 14.00 – 16.00 uur Geertekerk.

Veel mensen kennen Marinus van den Berg, onder meer van zijn gedichten. Hij is pastoor, publicist en (begenadigd) spreker over afscheid, verlies en rouw.

Marinus zal stilstaan bij het thema: zwijgen of praten. We leggen nu vaak het accent op de waarde van praten. Soms lijkt het echter wel een móeten praten. Vroeger lag de nadruk op zwijgen, maar zwijgen was soms ook ‘verzwijgen’. Praten kan verlichten, maar met wie en hoe? Zijn er ook goede luisteraars? Zijn er mensen bij wie je je veilig voelt en hoe groeit dat veilige gevoel?

Deze lezing wordt, na de geslaagde bijeenkomst met Manu Keirse (maart 2023), weer georganiseerd door Humanitas Utrecht, de Geertekerk en Stichting Tröst.

Van het vertellen

Dit jaar zijn we druk bezig met de emoties: over blij zijn of verdrietig, boos of nieuwsgierig. De volgende bijeenkomsten zijn op zondag 24 maart als we onze feestelijke dienst van Palmzondag hebben. Alle kinderen zijn van harte welkom om een palmpasentok te maken. Als je er nog een hebt liggen van vorig jaar: neem hem mee! Zondag 31 maart is het Pasen en dan gaan we na de dienst paaseieren zoeken! En op zondag 21 april is er weer vertellen.

Diaconale geluiden en collectes maart 2024

Diaconale Commissie van de RGU in Geloof & Samenleving

Vrijwel gelijktijdig met deze Geertebrief ontvangt u ook de nieuwe AdRem. In het katern Geloof & Samenleving wordt deze keer onze diaconie uitgelicht! In het artikel geven we op hoofdlijnen onze thema's en enkele activiteiten weer.

Internationale Vrouwendag: Think Globally, Act Locally

Internationale vrouwendag hebben we gekoppeld aan klimaatverandering, omdat vrouwen daar bovengemiddeld veel last van hebben. Op vrijdagavond 8 maart hebben we met twintig deelnemers (veel jonge vrouwen) verkend wat onze rol hierin is. Filosoof Naomi van Steenberg (Universiteit Utrecht) gaf ons handvatten aan de hand van videoportretten van drie vrouwen uit Brazilië, Kenia en Nederland die zich inzetten voor mens en milieu. Naomi schetste kaders en dilemma's vanuit zowel haar werk als onderzoeker naar klimaatethiek en morele vraagstukken als haar persoonlijke betrokkenheid bij de klimaatbeweging. We constateerden dat, ondanks dat we lokaal ons best doen om zorg te dragen voor elkaar en onze omgeving, we mondiaal toch negatieve impact hebben. We bespraken onderliggende politieke en sociale systemen, en hoe moeilijk het is om daar als individu invloed op te hebben. Meer nieuwsgierigheid naar de ander en beter luisteren naar elkaar kwamen op als kernvoorwaarden om in ieder geval de sociale verbinding te kunnen stimuleren die nodig is voor verandering. Het vrouwelijk leiderschap van de drie vrouwen toonde ons de kracht van het collectief en het belang om op te staan voor gerechtigheid – Naomi benoemde dat laatst heel mooi als een actieve vorm van hoop.

Vooruit met de geit!

Het geitenproject in Albanië dat we samen met de Omar-al-Farouk moskee via de Meriem Foundation financieren, is met

enthousiasme door u verwelkomd! De vier collectes voor dit doel hebben tot nu toe al € 2.831,14 opgebracht. Door toevoeging van de opbrengst via de Givt-app komt het totaalbedrag waarschijnlijk uit op zo'n 3.500 à 4.000 euro (helaas was dit op het moment van schrijven nog niet bekend). Het is de bedoeling dat de moskeegangers in de komende tijd eenzelfde bedrag bijeenbrengen. Als dit inderdaad lukt, kunnen er zeker 40 geiten aangeschaft en verdeeld worden!

Ter illustratie een foto van een soortgelijk project dat al eerder in Albanië door de Meriem Foundation werd gefinancierd. Vanwege het succes van dat project, werken we graag mee aan een vervolg met nieuwe families en op andere locaties. Op 30 maart hebben voorzitter Peter van Dijk en penningmeester Gert Kuiper een gesprek in de moskee met de Meriem Foundation over de huidige stand van zaken en hoe we samen verder gaan. Wij houden u uiteraard op de hoogte van het vervolg!

Overzicht collecteopbrengsten en donaties 2023

In 2023 is er via collectes, bankoverschrijvingen en Givt-App in totaal € 39.512,69 ontvangen van de gemeenteleden in de Geertekerk en in Schoonhoven! We hebben in totaal € 54.748,48 besteed aan donaties (inclusief de reguliere Givt- en bankkosten), zodat we volgens afspraak wat zijn ingelopen op het banksaldo van de diaconie.

In november en december 2023 werd in totaal € 18.575 gedoneerd namens de Geertekerk en de Remonstrantse Gemeente Schoonhoven. Zo ontvingen acht voedselbanken in de wijde omgeving van Utrecht elk € 1.000.

Daarnaast is via Kerk in Actie € 1.000

bijgedragen voor noodhulp in Gaza en Israël. Eenzelfde bedrag ging naar SchuldHulpMaatje Nederland, Taal doet meer, Transvisie en naar de slachtoffers van de aardbeving in Marokko (tweede donatie). Bedragen variërend tussen de 50 en 850 euro gingen naar het Smulhuis Utrecht, Omduw, INLIA, St. Auntie Rosette, Villa Vrede, Parohia Unitariana Sf. Gheorghe (Roemenië), PAX, Inloophuis Gouda, Amnesty International en Krimpenerwaard Intercultureel. Bovendien werd in totaal € 450 aan individuele noodhulp verstrekt.

Uw constante bijdragen hebben de financiële steun aan bovengenoemde doelen mogelijk gemaakt; ook namens deze doelen heel hartelijk dank!

Komende collectes

31 maart: Stadshospice Utrecht – In het Stadshospice verblijven regelmatig mensen die daarvoor de eigen bijdrage niet kunnen betalen. Samen met enkele andere diaconieën in Utrecht helpen we om dit tekort aan te vullen. Uiteindelijk heeft ieder mens recht op een waardig levenseinde.

21 april: Stichting Steuncomité Asielzoekers en Vluchtelingen In Zeist (SAVIZ) – SAVIZ geeft onder meer geldelijke ondersteuning aan het Meldpunt Vreemdelingendetentie, soms aan individuele mensen die zijn uitgezet en daarnaast ook aan de Wakegroep voor het Detentiecentrum Zeist, die attenties verzorgt rond de verschillende feestdagen.

5 mei: It's my child – Een organisatie van en voor ouders met een migratie-achtergrond om hun ouderlijke rol in een nieuwe omgeving te herpakken en in te vullen. It's my child is partner in een project gericht op mentale gezondheid van statushouders van de gemeente Utrecht.

*Namens de diaconale commissie,
Mirjam Minderman*

Bezoek aan Sf. Gheorghe

Een aantal jongeren uit onze Hongaars-unitarische partnergemeente in Sf. Gheorghe (Hongaarse naam: Sepsiszentgyörgy) in Transsylvanië (Roemenië) bezocht ons twee jaar geleden samen met hun jonge predikant Agnes Péterfi. Ook Géza en Ildiko Gezdag, vanaf het begin 'trekkers' van het partnerschap, waren daarbij. Een delegatie van jongeren en volwassenen van onze gemeente is uitgenodigd voor een tegenbezoek eind oktober.

Vrijzinnigheid

Het partnerschap bestaat ruim twintig jaar. Wat ons bindt is vrijzinnigheid, reden om in 2002 dit contact aan te gaan met deze Hongaarse, vrijzinnige gemeente met zo'n drieduizend leden. De historische, maatschappelijke en culturele context in Transsylvanië is niet te vergelijken met de onze. We hebben elk ons eigen, unieke verhaal. Maar toch delen we veel en is er veel dat we in elkaar herkennen. Vrijzinnigheid betekent voor zowel unitariërs als voor ons het streven naar een vrij en verdraagzaam christendom, dat niet gebonden is aan dogma's en andere regels. We vinden het allebei belangrijk dat er ruimte is voor persoonlijk geloof.

De geschiedenis van zowel unitariërs als remonstranten gaat eeuwen terug. Beiden hebben tijden van repressie gekend. Voor de remonstranten is dit eeuwen geleden, de Hongaarse unitariërs kennen repressie

uit een veel nabijer verleden. Ook nu hebben zij het als minderheidsgroepering in Roemenië nog steeds niet makkelijk.

Veranderingen

De wereld is sinds het begin van ons partnercontact veranderd op een manier die we toen niet hadden kunnen voorzien. Rond de eeuwwisseling was men daar nog maar tien jaar vrij van het juk van het communisme. De overgang naar het nieuwe tijdperk was moeilijk en ging samen met sociale en economische aanpassingsproblemen, maar optimisme voerde de boventoon.

Dat was bij ons ook zo. In de jaren negentig dachten we hier nog dat de bomen tot in de hemel groeiden. De muur was gevallen in 1989, de Koude Oorlog voorbij. Niets stond een grote stap voorwaarts voor de mensheid in de weg. Het geloof in de vrije markt greep wereldwijd om zich heen en met het einde van de Koude Oorlog voltrok zich ook een sterke daling van uitgaven voor defensie. 'Vredesdividend' werd dat indertijd zo mooi genoemd.

Zorgen

Hoe totaal anders is de situatie nu. We leven met twee verwoestende nabije oorlogen, in Oekraïne en Gaza. 'Nog nooit gaf de wereld zo veel uit aan defensie', kopte de Volkskrant afgelopen voorjaar (25 april 2023), dus nog vóór de oorlog in Gaza. Beide oorlogen zijn niet alleen dichtbij, ze voelen ook zo. De gevolgen in onze samenlevingen zijn goed merkbaar. Wij kregen hier te maken met veel Oekraïense vluchtelingen. Voor onze partnergemeente is de oorlog in Oekraïne bij wijze van spreken 'om de hoek'. De Russische dreiging is voelbaar en roept donkere schaduwen op uit het communistische verleden.

Ook anderszins leven er bij hen en bij ons grote zorgen. We lopen aan tegen klimaatverandering en de enorme energietransitie die daardoor nodig is. Ook moeten we ons te weer stellen tegen toenemen-

de polarisatie in onze samenleving, hier en daar. Grenzen vervagen en worden tegelijk steeds scherper getrokken. Sociale media lijken de wereld steeds meer in een wurg-greep te hebben.

Anker

Hoe moeten we ons als vrijzinnige gemeenten in Sf. Gheorghe en Utrecht verhouden tot al deze ontwikkelingen? Welk anker kan ons vrijzinnig geloof ons daarbij bieden? Het partnercontact met Sf. Gheorghe is er alleen maar boeiender door geworden. In eerdere thematische ontmoetingen kwam onze onzekerheid over de toekomst al ter sprake, de dreiging van oorlog, onze veiligheid, maar ook onze innerlijkheid.

Wat betekent het gebed voor jou? Hoe houden we elkaar vast? Hoe kunnen we met onze eigen verhalen elkaar moed inspreken? En onze onderlinge band versterken? Het zijn vragen die zeker ook aan de orde komen tijdens het komende bezoek aan onze partnergemeente.

Werkgroep Partnergemeente: Henk Boon, Jan Douwes, Tina Geels, Harm Jan Huidekoper, Florus Kruyne, Ruud Niewold, Piet Pols, Aart de Veer en Marthe de Vries.

Praktische informatie

Deelname: max. acht volwassenen en vijf jongeren

Jongeren*: zaterdag 26 t/m woensdag 30 oktober

Volwassenen: donderdag 24 t/m woensdag 30 oktober**

Kosten: Ca. € 300 tot € 400 incl. reis. Als dit bezwaarlijk is, laat het weten

Opgave: vóór 1 juni bij Tina Geels (cm.geels@planet.nl)

*) onder begeleiding van een volwassene

**) wellicht eerst 2 dagen in Cluj, op uitnodiging van (nu bisschop (!)) Rev. Istvan Kóvacs.

In memoriam

Theodoor Marius van Leeuwen

Het onverwachte overlijden van Marius van Leeuwen op 14 februari heeft velen in en buiten de Geertekerk geraakt. Weliswaar was zijn actieve periode als gemeentepredikant in Utrecht en als hoogleraar van het Remonstrants Seminarie alweer enige tijd terug, maar hij kwam – samen met Marian – nog regelmatig in de diensten. En je kon steeds een goed gesprek met hem voeren, ook al zat de ziekte van Parkinson hem fysiek wel in de weg.

Theodoor Marius van Leeuwen werd in 1947 in Delft geboren waar zijn vader Floris remonstrants predikant was. Het gezin Van Leeuwen had vanaf eind jaren dertig in Nederlands-Indië gewoond en daar ook de ellende van het jappenkamp meegemaakt. Na Delft bracht Marius zijn jeugd door in Rotterdam en Amsterdam, de standplaatsen van zijn vader. Hij studeerde in Leiden theologie en slaagde in 1972 voor zijn doctoraal examen, het jaar daarop werd hij proponent van de Remonstrantse Broederschap. In 1974 trouwde hij met Marian Scheltema en samen kregen ze twee kinderen, Wouter en Machteld.

Marius ontwikkelde een veelzijdige theologische en filosofische belangstelling waarbij het – bijbelse – verhaal een centrale plaats innam. Dit bleek bij zijn promotie op de filosoof Paul Ricoeur in 1981 en de van hem afgeleide tekst op de rouwkaart *Een mens wordt pas mens door verhalen te vertellen*. Ook in zijn boek *Van horen zeggen* springt de liefde voor het verhaal in het oog. Zijn belangstelling voor liturgie kwam duidelijk naar voren in *Van feest naar feest*. Marius was ook een bevlogen voorstander van de oecumene: twee keer was hij remonstrants afgevaardigde naar de Assemblée van de Wereldraad van Kerken en jarenlang vicevoorzitter van de Nederlandse Raad van Kerken.

Vanuit de gemeente Lochem-Zutphen werd hij in 1981 als predikant beroepen door de Remonstrantse Gemeente Utrecht.

Gevraagd naar enkele herinneringen kreeg ik mooie reacties waarbij Marius' creativiteit en muzikale inbreng een grote rol speelden. Bij een jubileum van de Geertekerk was er

een onvergetelijk optreden van Marius en Jan Willem Nieuwenhuijsen. 'Twee theologen die een carrière als cabaretier zijn misgelopen. Het was hilarisch. Wat hebben we gelachen'.

Hij startte een Kind en Geloofgroep die vele jaren bijeenkwam. Rond Kerstmis was er een kerstviering bij een van de gezinnen thuis met een eigen orkest, zang en kerstspel. Daarin deed hij een keer mee als kameel, op handen en voeten bewegend over de grond met een kind op zijn rug. In het voorjaar was er jaarlijks een familieweekend waar ook het gezin van Marius en Marian aan deelnam. In januari jl. kwamen leden van deze groep nog een keer bij elkaar en Marius was daarbij aanwezig!

Op zijn initiatief begon ook het partnercontact met Oost-Duitsland. Hij reisde – in een auto volgeladen met sinaasappels – met Stien Hoogerbrugge en Francien van Leeuwen naar Langebrück (bij Dresden). Hij raakte bevriend met zijn collega Viktor Klink en de daarna gevormde bruggroep zou deze contacten jarenlang onderhouden. In zijn tijd als hoogleraar (vanaf 1993) was zijn verbindende en inspirerende aanwezigheid in en om de Leidse theologiefaculteit goed merkbaar. Hij bleef wel in Utrecht wonen. Zelf herinner ik me dat we als studenten (ik studeerde bij hem) ook een keer bij hem thuis zijn geweest aan het Wilhelminapark. Na beëindiging van zijn actieve hoogleraarschap bleef hij, zoveel hij nog kon, betrokken bij het landelijk gebeuren en zijn eigen Geertekerk.

Zijn grote persoonlijke betrokkenheid bij mensen in de gemeente en zijn vaak met humor gelardeerde woorden en verhalen zullen door velen gemist worden. Niet in de laatste plaats door Marian, Wouter en Machteld en hun gezinnen. Met hun verhalen bij de afscheidsdienst op 20 februari maakten zij de aanwezigen deelgenoot van hun leven met de trouwe, belezen, humorvolle en creatieve mens die Marius was. Zo werd het een indrukwekkend afscheid, vol goede woorden en natuurlijk ook (hobo-)muziek. Dat Theodoor Marius van Leeuwen mag rusten in vrede.

Lense Lijzen (met medewerking van enkele gemeenteleden)

Autodienst

Chauffeurs gevraagd

Wie zelf niet zo gemakkelijk naar de kerkdienst kan komen, kan gebruik maken van de autodienst.

Dat voorziet in een behoefte. Verschillende mensen maken daar regelmatig gebruik van.

Autodienst verzorgen

De ritjes zijn echter niet altijd goed te combineren. Daarom hebben we meer chauffeurs nodig.

Graag kom ik in contact met u als u in de gelegenheid bent om af en toe of regelmatig een autodienst te verzorgen.

Autodienst inschakelen

Wie de autodienst wil inschakelen kan uiterlijk vrijdag 12.00 uur contact met mij opnemen door een mailtje te sturen naar judithmoesman@gmail.com of te bellen naar 030 7851019. Ik zal u dan in contact brengen met een chauffeur.

Per keer vragen we een kleine vergoeding: € 3 binnen de stad en € 5 als u buiten Utrecht woont. Als dat bezwaarlijk voor u is dan vinden we daar een oplossing voor. Laat u daar dus niet door weerhouden om de autodienst in te schakelen!

Judith Fournier-Moesman,
coördinator
autodienst

Bericht

Studieverlof ds. Marthe de Vries

Van 8 april tot en met 4 augustus is ds. Marthe de Vries afwezig in verband met studieverlof.

Voor dringende zaken kan tijdens haar verlof contact worden opgenomen met ds. Lense Lijzen of ds. Claartje Kruijff.

Schrijfacties Amnesty International maart en april

Zondag 24 maart, Saudi-Arabië

Abdullah al-Derazi en Jalal Labbad kunnen elk moment in Saudi-Arabië worden geëxecuteerd. Het hooggerechtshof heeft hun doodvonnis in het geheim bevestigd. Ze kregen de doodstraf omdat ze deelnamen aan protesten tegen de behandeling van de Shi'a, een minderheidsgroep. Ze waren toen nog geen 18 jaar oud.

Abdullah en Jalal kregen de doodstraf na een oneerlijk proces. Ze hadden lange tijd geen advocaat en vertelden in de rechtbank dat ze werden gemarteld om te bekennen. De rechter legde dit naast zich neer.

Na de dienst van 24 maart vragen wij u een handtekening te zetten onder een brief naar de koning van Saudi-Arabië. Hierin wordt hij opgeroepen om Abdullah en Jalal niet te executeren. Saudi-Arabië moet zich aan de belofte houden om de doodstraf niet langer op te leggen aan minderjarigen.

Zondag 21 april, Egypte

De 26-jarige Oqba Hashad uit Egypte zit al bijna vijf jaar onterecht vast. Hij wordt gestraft voor het werk van zijn broer, die onderzoek deed naar mensenrechtenschendingen. Hashad verloor als kind een deel van zijn been en kan zonder prothese niet lopen. Hij had dus een groot probleem toen zijn prothese in de gevangenis brak. Bijna twee jaar lang kreeg hij geen nieuwe. In januari van dit jaar kreeg hij er eindelijk wel één. Maar die heeft de verkeerde maat en is dus onbruikbaar.

Hashad heeft al heel wat doorstaan in de gevangenis. Hij werd geslagen en kreeg elektroshocks en mocht lange tijd met niemand contact hebben. Ook krijgt hij geen medische zorg voor het resterende deel van zijn been. Hashad zou überhaupt niet in de gevangenis moeten zitten. Zijn wrede behandeling is enkel en alleen een vergelding voor het activisme van zijn broer.

Na de dienst van 21 april kunt u een brief ondertekenen die gericht is aan de autoriteiten van Egypte. We roepen hen op om Oqba Hashad onmiddellijk vrij te laten en in de tussentijd de juiste medische zorg te geven.

Werkgroep Amnesty International

Adressen en colofon

Remonstrantse Gemeente Utrecht

Geertekerk, Geertekerkhof 23
3511 XC Utrecht
E: rgu@geertekerk.nl
website: www.geertekerk.nl
banknr. NL36 TRIO 0379 5217 84
t.n.v. Remonstrantse Gemeente Utrecht
Kerkelijk bureau in de Geertekerk
T: 030 2340198

Predikanten

Meer informatie op
www.geertekerk.nl/predikanten

Ds. Marthe de Vries

werkdagen: maandag t/m donderdag
(afwezig van 8 april t/m 4 aug)
E: marthedevries@dds.nl
T: 06 22325913 (voor contact graag de voicemail inspreken)

Ds. Claartje Kruijff

werkdagen: dinsdag t/m donderdag
E: claartjekruijff@ziggo.nl
T: 06 41526666 (voor contact graag mailen of voicemail inspreken)

Ds. Lense Lijzen

werkdagen: dinsdag t/m vrijdag
E: lenselijzen@gmail.com
T: 06 40070518 (voor contact graag mailen of voicemail inspreken)

Vertrouwenscontactpersonen

E: vertrouwenscontactpersonen@geertekerk.nl
Marieke Fonk T: 06 40845708
Piet van Leeuwen T: 06 10126466

Wijkorganisatie

Lietha Scheewe en Anne-Marie Riksen
E: wijkorganisatie@geertekerk.nl

Diaconale Commissie

Mary Kuiper
E: diaconie@geertekerk.nl
banknr. NL69 TRIO 0379701804
t.n.v. Penningmeester Diaconale Commissie RGU

Redactie Geertebrief

Barbara Schouten, Gerard van den Berg, Ineke Ludikhuizen, Jan van Aller, Maaïke Hoffer. Eindredactie:
Trudy Schreuder Goedheijt
E: redactie@geertekerk.nl
Geertekerkhof 23, 3511 XC Utrecht
Lay-Out: Jos Verdegaal, Houten

Kopijsluitings- en verschijningsdatum voor volgend nummer staan op pag. 2.

Kerkdiensten

Remonstrantse Gemeente Utrecht
Geertekerk, Geertekerkhof 23
Aanvang 10.30 uur, tenzij anders vermeld

- 24 mrt Palmzondag, ds. Marthe de Vries
crèche, verteluur
- 28 mrt Witte donderdag, ds. Claartje
19.30u Kruijff
woord en tafel
- 29 mrt Goede vrijdag, ds. Marthe de
19.30u Vries
kamerkoor

- 31 mrt Pasen, ds. Lense Lijzen
cantorij, crèche, verteluur
- 7 april ds. Petra Galama, geestelijk
verzorger
- 14 april ds. Marthe de Vries
- 21 april ds. Lense Lijzen, woord en tafel
crèche, verteluur
- 28 april ds. Claartje Kruijff
cantorij
- 5 mei ds. Lense Lijzen (voorbereid
met gemeenteleden)
crèche, verteluur
- 12 mei ds. Reinhold Philipp, predikant
remonstranten Den Haag
- 19 mei Pinksteren, ds. Claartje Kruijff
en ds. Lense Lijzen
cantorij, crèche, verteluur

In maart en april is er op de 3e zondag
van de maand: Stille kerk om 19.30 uur.

De zondagochtendiensten in de
Geertekerk zijn online mee te beleven via
<https://live.geertekerk.nl>.

Remonstranten West-Betuwe
Evangelisch Lutherse Kerk,
Achterstraat 2-4, Culemborg
Aanvang 10.30 uur

- 31 mrt Pasen, ds. Tina Geels
28 april ds. Lense Lijzen
19 mei Pinksteren, Wytse Dijkstra

Remonstranten Schoonhoven
Kruispoortstraat 8, Schoonhoven
Aanvang 10.00 uur, tenzij anders vermeld

- 17 mrt ds. Marthe de Vries
28 mrt Witte donderdag, ds. Lense
19.00u Lijzen
woord en tafel
- 31 mrt Pasen, ds. Leonie van Stave-
ren, pastor landelijke jongeren-
gemeente Arminius
- 14 april ds. Claartje Kruijff
28 april ds. Rachelle van Andel,
predikante Vrijburg Amsterdam
19 mei Pinksteren, Sjerp van der Vaart

Paastijd

24 maart, Palmzondag

Samen met de leden van de kring jonge remonstranten buigt Marthe de Vries zich over de laatste bede van het Onzevader: 'en breng ons niet in beproeving, maar verlos ons van het kwaad.'

De kinderen van het verteluur en de crèche maken traditiegetrouw hun palmzondagstokken, die zij aan het einde van de dienst feestelijk zullen binnenbrengen.

28 maart, Witte donderdag

In herinnering aan de laatste maaltijd die Jezus met zijn vrienden had komen we samen. We delen met elkaar het brood en de wijn en staan stil bij het lijdensverhaal.

29 maart, Goede vrijdag

In de Sint Cunibertuskapel in Wahlwiller, bij Gulpen, hangen zeer bijzondere kruiswegstaties van Aad de Haas (1920-1972). Gemaakt in 1947 moesten ze op last van de bisschop verwijderd worden, omdat ze niet zouden stroken met de leer.

Op Goede vrijdag 1949, precies 75 jaar geleden, droeg de kunstenaar zijn eigen werken de kerk uit. Pas in 1996 werd de Haas gerehabiliteerd en werden de staties weer opgehangen. We laten ons inspireren door die staties en doorlopen een kruisweg in woord, muziek en beeld. Het Kamerkoor van de Geertekerk o.l.v. Maarten van der Bijl zingt onder andere het Agnus Dei, het Stabat Mater van Kodaly en een fragment uit de Via Crucis van Liszt.

Ter voorbereiding houdt kunsthistorica Marian van Caspel een inleiding over de bijzondere werken van Aad de Haas en

over het verhaal van de verboden kruisweg. De lezing is op maandagmiddag 25 maart van 15.00 - 16.30 uur.

31 maart, Paasmorgen

Tijdens de feestelijke dienst op Paasmorgen staat het opstandingsverhaal van Johannes centraal: Maria's ontmoeting in de tuin. De kinderen van het verteluur en de crèche mogen na afloop van de dienst paaseieren zoeken in de kerk.

Paaswandeling

Voorafgaand aan de dienst wandelen we in de stilte van de vroege paasmorgen de singels rond (5,2 km, 1 à 1,5 uur lopen). We vertrekken vanaf de Geertekerk om 08.45 uur. Opgave bij Lense Lijzen: lenselijzen@gmail.com

Paasontbijt

Aansluitend aan de dienst vieren we Pasen met een eenvoudig ontbijt: paasbrood, sap, thee/koffie en een broodje.

Marthe de Vries